Nola ematen dugu informazioa? Pazienteen begirada

Itsaso Sexmilo Ayarra, Beraungo Osasun Etxea (MIR 3)

Leire Fernandez Ciriza, CUN (FIR 1)

Maite Ayarra Elia, Uharteko Osasun Etxea

Sarrera

- **Sanitario-paziente harremanean informazioaren helburuak:**
  - Pazienteek gaixotasuna ezagutzea
  - Jarraipena eta tratamenduari buruzko erabakiak hartu ahal izatea
  - Zalantzak eta kezkak azaltzea
  - Lagunduta sentitzea
  - …

- **Ikerketaren zergatia:**
  - Ospitaleratzeen ondoren lehen mailako arretan zalantzak

Helburuak

- **Pazienteek ospitaleratzeetan sanitarioekin izandako komunikazioaren inguruan duten pertzepzioa aztertzea.**

Metodoak

- **Ikerketa kualitatiboa**
- **Biztanleria:**
  - Uharteko Oinarrizko Osasun Eskualdeko ospitaleratutako pazienteak
- **Epea:**
  - 2017ko azaroaren 15 eta abenduaren 15 artean

- **Laginketa:**
  - Ez-propabilistikoa, hautazkoa
  - Paziente kroniko, akutu eta onkologikoak
  - Baztertze irizpideak:
    - Erditzeko ospitaleratzeak
    - Haurrak (0-14 urte)
    - Alterazio kognitiboa duten pazienteak.

- **Bildutako datuak:**
  - Adina, sexua, gaixotasun kronikoak, ospitaleratzearen arrazoia.
  - Elkarrizketa sasi-egituratua:
    - Galdera ireki eta itxiak
    - Alderdi kognitibo eta afektiboak aztertuz

Egindako galderak

- **Gaixotasun kronikoren bat al duzu? Zein/Zeintzuk? Noiztik?**
- **Ospitaleratzearen kausa.**

- **Ospitaleratzean zehar jasotako arretari dagokionez:**
  1. **Nola baloratuko zenuke ospitalean jasotako arreta (profesionalen jarrera, antolakuntza…)?**
  2. **Nork informatu zaitu? Medikuek, erizainek, beste norbaitek…**
  3. **Desberdintasunik ikusi al duzu informazioa eman dizuten pertsona desberdinen artean?**
  4. **Nola baloratuko zenuke ospitalean jasotako informazioa?**
  5. **Nor informatu dute aurretik? Pazientea, familia, biak aldi berean…**
  6. **Gaixotasunei dagokienez, zure arazoei buruzko galderak ospitalean egiteko aukera izan duzu?**
  7. **Argitu gabeko zalantzaren bat geratu al zaizu?**
  8. **Kezkak edota sentimenduak ospitalean adierazteko aukera izan al duzu?**
  9. **Zeintzuk dira osasun-langileekin izandako komunikazioak eragin dizkizun sentimenduak? Urduritasuna, beldurra, ziurtasunik eza, lasaitasuna, erosotasuna…**
  10. **Nola baloratuko zenuke orokorrean ospitalean** osasun-langileekin **izandako komunikazioa? Oso ona, ona, nahikoa, eskasa…**

Emaitzak

- **Biztanleria: 60 paziente.**
- **Lagina: 9 paziente.**
  - **Sexua:**
    - **% 65 gizonezkoak, % 35 emakumezkoak.**
  - **Adina:**
    - **20-85 urte, mediana 68 urte.**
  - **Ospitaleratzeko arrazoiak:**
    - **Kronikoa: 5; akutua: 2; onkologikoa 2.**

Elkarrizketaren analisia

Galderak	Kategoria	Azpikategoriak	Adierazitakoak
1. Arreta	Profesionalaren jarrera		“Egunero ni ikustera etortzen zen” “Ni bisitatzera etorri behar ez bazen, aldez aurretik abisatzen ninduen” “Euren burua aurkeztu beharko lukete, batetan soilik medikuak direla jartzen du”
	Antolakuntza		“Guztia esandako egunetan egin zidaten” “Larrialdietan bolantea izanda azkar artatzen naute”
2. Nork informatu ditu			Medikuek “Erizainek beste gauza batzuk esaten zizkidaten”
3- Informazio desberdina?	Diagnosiaren prozesua	Informazioa frogen arabera aldatzen da	“Hasieran guztia hematuriarengatik zela uste zuten”
	Aztertze prozesuaren emaitzak		“ Zenbaitek ikusi nauten arren, guztiek iritzi bera daukate”

Galderak	Kategoria	Azpikategoriak	Adierazitakoak
4- Informazioaren balorazioa	Gaixotasuna	Profesionalaren ezagutza	“Frogak egiten zizkidaten” “Guztia nire historialean dago”
		Profesionalak informa nazan	“Egun osoa larrialdietan eman nuen eta ez zidaten deus esan” “Askotan ziztatzen ninduten (analisiak egiteko) eta ez zidaten zertarako zen azaltzen”
	Larrialdietan		Ziurgabetasuna, beldurra
			Ziurtasuna
	Solairuko gelan	Antolakuntza	Profesional berak jarraitua izatea Zenbait profesional egotekotan, arduradun bat
		Profesionalaren jarrera	“Ohean eseri zen eta guztia azaldu zidan” “Nik neuk zirujauarekin hitz eginen dut”
		Diagnosi eta gaixotasunari buruzko informazioa	“Guztia azaldu zidan, gogorra da, baina beharrezkoa” “Altan, mediku batek guztiaren laburpena egin zidan”
5- Nor informatu	Pazientea		“ Gaixoa ni naiz”
	Familia	Pazientea ongi ez dagoenean	“Anestesiaren efektupean nengoenean nire senarra informatu zuten“
		Pazienteak ongi ulertzen ez duenean	“ Oso jatorra zen mediku batek nire familiari guztia azaldu zion”
	Biak aldi berean	Elkarrekin daudenean	“Biok informatzea nahi nuen galdetu zidan”

Galderak	Kategoria	Adierazitakoak
6- Galdetzeko aukera		“Ez dago zailtasunik” “Ez da azaltzen ez digutena galdetu behar”
7- Zalantzak altan		“Zalantzak ez zuen ingresuaren gaiarekin zerikusirik” “Ez dakit zergatik ez nuen kezkatzen ninduena galdetu”
8- Kezkak	Ospitaleratze momentuan	“Salan nengoen eta hotz nintzela esan nien; ez nazazue bakarrik utzi”
	Tratamenduak	“Tratamendu berri horrek kezkatzen ninduela esan nion”
	Etorkizuna	“ Zerbait falta zait?”
9- Sentimenduak	Lasaitasuna	“Medikua ezagutzen nuenez, lasai nengoen”
	Ziurtasuna	“Oso gaizki nengoen arren, banekien konponbidea aurkituko zutela”
	Urduritasuna	“Ziztatzen ninduten eta min handia egiten zidaten”
	Kezka	“Buruko TAC-ean agertzen dena birikarekin zerikusia izanen du?”
10- Komunikazioa profesionalekin		Ona Oso ona Nahikoa

Elkarrizketen laburpena

1. **Arretaren balorazioa (profesionalen jarrera, antolakuntza):**
   - **6: oso ona**
   - **3: ona**
2. **Nork informatu ditu:**
   - **Medikuek**
3. **Informazioa eman dieten profesionalen artean desberdintasuna dago:**
   - **Ez**
4. **Jasotako informazioaren balorazioa:**

Ongi baloratutakoa:

- **Larrialdietan proben emaitzak ateratakoan informatzea**
- **Informazio argia**
- **Altako bisita**
- **Enpatia**
- **Denbora-sentsazioa**

Gaizki baloratutakoa:

- **Proben emaitzak ateratzerakoan azalpenik ez jasotzea**
- **Profesional desberdinek artatua izatea arduradun bat egon gabe.**
- **Profesionalek euren burua ez aurkeztea.**

5. **Nor informatu dute aurretik:**
   - **4: pazientea**
   - **3: familia**
   - **2: biak elkarrekin.**
6. **Gaixotasunari buruz galdetzeko aukera: guztiek baiezkoa**
7. **Altan zalantzekin etxera: 2 .**
8. **Kezkak/sentimenduak adierazteko aukera: guztiek baiezkoa.**
9. **Sanitarioekin komunikazioak eragindako sentimenduak:**
   - **6: lasaitasuna**
   - **1: ziurtasuna**
   - **1: diagnostikoarengatik kezka**
   - **1: proba mingarriei beldurra**
10. **Santiarioekin izandako komunikazioaren balorazio orokorra:**
    - **5: oso ona**
    - **3: ona**
    - **1: nahikoa**

Ondorioak

- **Paziente guztiek euren gaixotasuna ezagutzen dute.**
- **Guztiek kezkak galdetu eta sentimenduak adierazteko aukera izan dute.**
- **Komunikazioa eta arreta orokorra ongi baloratuta dago.**

- **<u>Ongi baloratutakoa:</u> informazio argia eta prozesua aurrera joan ahala gauzak azaltzea.**
- **<u>Gaizki baloratutakoa</u>: profesional desberdinak, arduradunik gabe, profesionalaren izena ez ezagutzea.**

- **Adierazitako emozioak, ziurgabetasun eta ahultasun egoeran egon arren, positiboak: lasaitasuna eta ziurtasuna.**

- **Laburbilduz,**
  - **Guk planteatutako informazioaren helburuak betetzen dira, zenbait arlo hobetzeke dauden arren.**
  - **Etorkizunean arlo horiek ikertzea merezi duela uste dugu.**

Bibliografia

1. Cleary PD, Edgman-Levitan S, Roberts M, Moloney TW, McMullen W, WalkerJD,Delbanco TL. Patientsevaluatetheirhospitalcare: a nationalsurvey. HealthAff (Millwood). 1991 Winter;10(4):254-67.
2. Delbanco TL. Enrichingthe doctor-patientrelationshipbyinvitingthepatient'sperspective. AnnIntern Med. 1992 Mar 1;116(5):414-8.
3. TomDelbanco MD, Margaret Gerteis, PhD. A patient-centeredviewoftheclinician-patientrelationship. Uptodate. Literaturereviewcurrentthrough: Dec 2017. | Thistopiclastupdated: Oct 11, 2017.
4. Levinson W, Pizzo PA, SO. Patient-physiciancommunication: it'sabouttime. JAMA. 2011;305(17):1802.
5. Walker J, Ahern DK, Le LX, Delbanco T. Insightsforinternists: "I wantthecomputer to knowwho I am". J Gen Intern Med. 2009 Jun;24(6):727-32.

Mila esker!

Galderarik?